

راهنمای مطالعاتی دانشجویان (Study guide)

عنوان درس: نابسامانی های گفتار و زبان در آسیب شنوایی

گروه: کارشناسی گفتار درمانی

تاریخ: ۱۳۹۶/۷/۱

- عنوان درس: نابسامانی های گفتار و زبان در آسیب شنوایی

- تعداد واحد: ۲

- هماهنگ کننده: دفتر توسعه آموزش

- گروه مدرسین: دکتر مجید اوریادی زنجانی

- پیش نیاز: رشد و تکامل گفتار و زبان

- اهمیت این درس را در یک پاراگراف توضیح دهید:

نابسامانی های گفتار و زبان در آسیب شنوایی به تعریف، ماهیت، شدت، انواع و علل ایجاد کننده کم شنوایی در کودکان می پردازد. همچنین، دانشجو در این درس با آناتومی و عملکرد سیستم شنوایی آشنا شده و دانش نظری و عملی را در رابطه با نحوه ارزیابی و مداخله در کودکان دچار آسیب شنوایی کسب می نماید.

اهداف کلی و میانی :

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

۱. تعریف، شدت، انواع، اتیولوژی و همه گیرشناسی کم شنوایی
۲. آناتومی و مکانیسم گوش و راه های عصبی و مناطق مغزی پردازش کننده شنوایی
۳. رویکردهای آموزشی-توان بخشی کودکان کم شنوا
۴. رویکرد درمانی شنیداری-کلامی (AVT) در توان بخشی کودکان کم شنوا
۵. آموزش مهارت های گوش کردن (تربیت شنیداری) به کودک کم شنوا
۶. ماهیت و اهمیت کاربردی اکوستیک گفتار
۷. اصول و تکنیک های آموزش گفتار به کودکان کم شنوا
۸. ابزارهای ارزیابی مهارت های شنیداری، گفتاری و زبانی در کودکان کم شنوا
۹. تکنیک های آموزش و توان بخشی کودکان کم شنوا بر اساس رویکرد شنیداری-کلامی

هدف کلی :

آشنایی با ماهیت و نحوه ارزیابی و مداخله در زمینه نابسامانی های گفتار و زبان در کودکان دچار آسیب شنوایی

❖ هدف کلی:

آشنایی با تعریف، شدت، انواع، اتیولوژی و همه گیرشناسی کم شنوایی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- کم شنوایی را تعریف کند.
- همه گیری شناسی کم شنوایی را توضیح دهد.
- کم شنوایی را بر اساس شدت آن طبقه بندی کند.
- انواع کم شنوایی را توضیح دهد.
- ادیوگرام را تفسیر کند.
- علت انواع کم شنوایی در کودکان را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با آناتومی و مکانیسم گوش و راه های عصبی و مناطق مغزی پردازش کننده شنوایی

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- آناتومی گوش (خارجی، میانی و داخلی) و راه های عصبی و مناطق مغزی مرتبط با سیستم شنوایی را توضیح دهد.
- مکانیسم گوش خارجی، میانی و داخلی را شرح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با رویکردهای آموزشی-توان بخشی کودکان کم شنوا

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- ❖ انواع مختلف رویکردهای آموزشی-توان بخشی را نام ببرد.
- ❖ تاریخچه شکل گیری رویکردهای آموزشی-توان بخشی را توضیح دهد.
- ❖ رویکرد آموزشی-توان بخشی دو زبانه-دو فرهنگی را توضیح دهد.
- ❖ رویکرد آموزشی-توان بخشی ارتباط کلی را توضیح دهد.
- ❖ رویکرد آموزشی-توان بخشی گوش-دهانی را توضیح دهد.
- ❖ رویکرد آموزشی-توان بخشی شنیداری-کلامی را توضیح دهد.
- ❖ تفاوت عمده رویکردهای آموزشی-توان بخشی گوش-دهانی و شنیداری-کلامی را توضیح دهد.

❖ هدف کلی:

آشنایی با رویکرد درمانی شنیداری-کلامی (AVT) در توان بخشی کودکان کم شنوا

❖ اهداف اختصاصی:

دانشجو باید بتواند:

- اصول ده گانه حاکم بر AVT را توضیح دهد.
- مولفه های اصلی و کلیدی AVT را توضیح دهد.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ هدف کلی: آشنایی با آموزش مهارت های گوش کردن (تربیت شنیداری) به کودک کم شنوا ❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ماهیت و هدف کلی آموزش مهارت های گوش دادن به کودک کم شنوا را توضیح دهد. ▪ چهار مهارت شنوایی را به ترتیب نام ببرد. ▪ ماهیت و اصول حاکم بر مهارت تشخیص صدا و اهمیت کاربردی آن را توضیح دهد. ▪ ماهیت و اصول حاکم بر مهارت تمیز شنیداری صدا و اهمیت کاربردی آن را توضیح دهد. ▪ ماهیت و اصول حاکم بر مهارت شناسایی صدا و اهمیت کاربردی آن را توضیح دهد. ▪ ماهیت و اصول حاکم بر مهارت درک شنیداری و اهمیت کاربردی آن را توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش گوش کردن به کودک کم شنوا را در قالب یک تکنیک عملی شرح دهد.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ هدف کلی: آشنایی با ماهیت و اهمیت کاربردی اکوستیک گفتار ❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ▪ اکوستیک گفتار را تعریف کند. ▪ اهمیت و نقش کاربردی اکوستیک گفتار در آسیب شنوایی را توضیح دهد. ▪ اکوستیک گفتار در رابطه با درک و تولید همخوان ها را توضیح دهد. ▪ اکوستیک گفتار در رابطه با درک و تولید واژه ها را توضیح دهد. ▪ کاربرد اکوستیک گفتار در آموزش و توان بخشی کودک کم شنوا شرح دهد.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ هدف کلی: آشنایی با اصول و تکنیک های آموزش گفتار به کودکان کم شنوا ❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ▪ رویکردهای تکاملی و درمانی در آموزش گفتار به کودکان کم شنوا را توضیح دهد. ▪ اصول حاکم بر رویکرد درمانی در آموزش گفتار به کودکان کم شنوا را توضیح دهد. ▪ مراحل آموزش گفتار به کودکان کم شنوا بر اساس نظریه لینگ توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش تنفس گفتاری به کودک کم شنوا را توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش شیوه تولید همخوان ها به کودک کم شنوا را توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش مکان تولید همخوان ها به کودک کم شنوا را توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش واگذاری/بیوکی تولید همخوان ها به کودک کم شنوا را توضیح دهد. ▪ نحوه آموزش تولید واژه ها به کودک کم شنوا را توضیح دهد.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ هدف کلی: آشنایی با ابزارهای ارزیابی مهارت های شنیداری، گفتاری و زبانی در کودکان کم شنوا ❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ابزارها و آزمون های ارزیابی مهارت های شنیداری، گفتاری و زبانی در کودکان کم شنوا را نام ببرد. ▪ چارچوب و نحوه اجرای آزمون شش صدای لینگ را توضیح دهد. ▪ محتوا و نحوه اجرای پرسشنامه رفتارهای شنیداری در زندگی روزمره را توضیح دهد. ▪ چارچوب و نحوه اجرای آزمون توانا را توضیح دهد. ▪ چارچوب و نحوه اجرای آزمون زبانی نوزاد-نوپای روزتی را توضیح دهد.
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ هدف کلی: آشنایی عملی با تکنیک های آموزش و توان بخشی کودکان کم شنوا بر اساس رویکرد شنیداری-کلامی ❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> ▪ تکنیک های آموزشی و توان بخشی کودکان کم شنوا بر اساس رویکرد شنیداری-کلامی را نام ببرد. ▪ نحوه اجرای هر یک از تکنیک های مذکور را توضیح دهد. ▪ تکنیک های مذکور را از روی فیلم نمایش داده شده، تشخیص دهد.

اشتباهات رایج دانشجویان در این درس عبارتند از:

- تفاوت بین رویکردهای گوش-دهانی و شنیداری-کلامی
- تشخیص مناطق آناتومیک و مکانیسم گوش و راه های عصبی و مناطق مغزی پردازش کننده شنوایی
- تفسیر اصول ده گانه رویکرد درمانی شنیداری-کلامی (AVT) در توان بخشی کودکان کم شنوا
- تفاوت بین سلسله مراتب مهارت های گوش کردن
- تبیین ماهیت همخوان ها بر اساس اکوستیک گفتار
- تبیین ماهیت واکه ها بر اساس اکوستیک گفتار

نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس کدامند:

- تشریح دقیق مناطق آناتومیک و مکانیسم گوش و راه های عصبی و مناطق مغزی پردازش کننده شنوایی با کمک اطلس آناتومی
- تحلیل دقیق اصول ده گانه رویکرد درمانی شنیداری-کلامی (AVT) در توان بخشی کودکان کم شنوا
- تحلیل دقیق سلسله مراتب مهارت های گوش کردن با استفاده از مثال های کاربردی
- تحلیل دقیق ماهیت همخوان ها بر اساس اکوستیک گفتار با استفاده از مثال های کاربردی
- تحلیل دقیق ماهیت واکه ها بر اساس اکوستیک گفتار با استفاده از مثال های کاربردی

روش آموزش

▪ سخنرانی ، با استفاده از **power point**

شرایط اجراء

- ❖ امکانات آموزشی بخش
- اسلاید پروژکتور ، ویدئوپروژکتور و کامپیوتر
- ❖ آموزش دهنده
- اساتید بخش گفتاردرمانی

ارزشیابی:

- ❖ نحوه ارزشیابی
- در اواسط و پایان ترم بصورت تشریحی و چهارگزینه ای
- ❖ نحوه محاسبه نمره کل
- ❖ مقررات
- حداقل نمره قبولی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۳ جلسه

منابع اصلی درسی

1. Foundation and advances of Auditory-Verbal Approach, Hear and Say Association, Australia, 2013
2. Videos of Auditory-Verbal Approach, Hear and Say Association, Australia, 2013
3. Susan R. Easterbrooks, Ellen L. Estes (2007). Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language. Corwin Press
4. Mohammad Majid Oryadi-Zanjani, Suzanne C. Purdy, Maryam Vahab, Javad Rasouli, Mahla Vashfinia, Elahe Lotf, Translation and Adaptation of the Auditory Behavior in Everyday Life (ABEL) Questionnaire into Persian: A Pilot Study. JRSR 3 (2015) 63-67
5. Oryadi-Zanjani, M.M. et al. (2017). The Persian Version of the Auditory Behavior in Everyday Life Questionnaire (In press)

۶. کتاب مقیاس زبانی نوزاد-نوپای روزتی، ترجمه شده توسط دکتر مجید اوریادی زنجانی و مریم وهاب، انتشارات

پگاه، تهران، ۱۳۹۶